

SDU International Journal of Educational Studies

The Relationship between Reading Frequency and Critical Reading Skills of 4th Grade Primary School Students

Cansu UYAR AYDIN¹, Sevgi BALKAN²

¹İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa Sınıf Öğretmenliği

²İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa Sınıf Öğretmenliği

To cite this article:

Uyar Aydın, C. & Balkan, S. (2022). The relationship between reading frequency and critical reading skills of 4th grade primary school students. *SDU International Journal of Educational Studies*, 9(1), 17-28. Doi: 10.33710/sduijes.1083726

[Please click here to access the journal web site...](#)

SDU International Journal of Educational Studies (SDU IJES) is published biannual as an international scholarly, peer-reviewed online journal. In this journal, research articles which reflect the survey with the results and translations that can be considered as a high scientific quality, scientific observation and review articles are published. Teachers, students and scientists who conduct research to the field (e.g. articles on pure sciences or social sciences, mathematics and technology) and in relevant sections of field education (e.g. articles on science education, social science education, mathematics education and technology education) in the education faculties are target group. In this journal, the target group can benefit from qualified scientific studies are published. The publication languages are English and Turkish. Articles submitted the journal should not have been published anywhere else or submitted for publication. Authors have undertaken full responsibility of article's content and consequences. *SDU International Journal of Educational Studies* has all of the copyrights of articles submitted to be published.

İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Sıklığı İle Eleştirel Okuma Becerileri Arasındaki İlişki

The Relationship between Reading Frequency and Critical Reading Skills of 4th Grade Primary School Students

Cansu UYAR AYDIN^{1*}, Sevgi BALKAN²

¹İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa Sınıf Öğretmenliği
Orcid ID: 0000-0003-3695-3666

²İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa Sınıf Öğretmenliği
Orcid ID: 0000-0003-3239-4211

Geliş Tarihi: 06/03/2022

Kabul Ediliş Tarihi: 05/04/2022

Özet

Bu araştırmada, ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin okuma sıklığı ile eleştirel okuma becerileri arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmanın amacı ilkökul 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin okuma sıklığı ile eleştirel okuma beceri düzeylerini cinsiyet, kardeş sayısı, ailenin eğitim düzeyi, anne – babanın iş durumu değişkenlerine göre incelemek ve öğrencilerin okuma sıklığı ile eleştirel okuma becerileri arasında ilişki olup olmadığını tespit etmektir. Araştırmaya Giresun il merkezindeki devlet okullarının 4. sınıfında okuyan toplam 448 öğrenci katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Kişisel Bilgiler Formu”, “Eleştirel Okuma Özyeterlilik Algısı Ölçeği” ile “Kişisel Eğilimden Kaynaklanan Okuma Miktarı Ölçeği” kullanılmıştır. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuma sıklıkları ile eleştirel okuma becerileri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan bu çalışma nicel araştırma yöntemiyle ve tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Cinsiyetler arasında okuma sıklığı ve eleştirel okuma becerisi arasındaki ilişkiye bakmak için t testi uygulanmış, öğrencilerin anne eğitim durumlarına göre onların sıklık puanları ve ölçek puanları arasında fark olup olmadığı (ANOVA) ile test edilmiştir. Üniversite mezunu olan annelerin çocuklarının ölçek puanları ile ilkökul mezunu, ortaokul mezunu ve okuryazar olmayan annelerin çocuklarının ölçek puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olup olmadığına bakılmıştır. Öğrencilerin ölçek puanları ile sıklık puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki elde edilmiştir. Bu iki değişken arasında orta büyüklükte ve pozitif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel okuma becerisi, Okuma sıklığı, İlkokul, 4. Sınıf öğrencisi

Abstract

In this study, the relationship between reading frequency and critical reading skills of 4th grade students was examined. The aim of the study is to examine the reading frequency and critical reading skill levels of 4th grade students according to the variables such as gender, number of siblings, family education level, parents' job status and to determine whether there is a relationship between students' reading frequency and critical reading skills. A total of 448 students from 4th grade of public schools in Giresun city center participated in the study. In the research, “Personal Information Form”, “Critical Reading Self-Efficacy Perception Scale” and “Personal Quantity Reading Scale” were used as data collection tools. The aim of this study was to determine the relationship between primary school 4th grade students' reading frequencies and critical reading skills. One-way analysis of variance (ANOVA) was used to examine the relationship between gender and the frequency of reading and critical reading skills. Tukey test was used to determine whether there is a statistically significant difference between the scale scores of children of mothers

*İletişim: Cansu Uyar Aydın, İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa, cansuuyaraydin@hotmail.com

who are university graduates and those of children of primary school, middle school and illiterate mothers. A statistically significant relationship was obtained between the students' scale scores and the mean frequency scores. It is seen that there is a moderate and positive relationship between these two variables.

Keywords: Critical reading skill, Reading frequency, Primary school, 4th Grade student

GİRİŞ

Okuma, öğrencilerin akademik, kişisel ve sosyal gelişimlerine olumlu açıdan yön vermektedir. Hayat boyu insanın yaşamına tesir eden okuma becerisinin edinimi için okumanın fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik yönden bir bütün olarak dikkatle ele alınması gerekmektedir. Görme, işitme duyularında veya dil, dudak yapısında aksayan bir durum okumayı etkilemektedir. Ayrıca çocuğun duygusal olgunlukta belli bir seviyede olması, okuma alışkanlığı kazanmış, belli bir kültür seviyesine ulaşmış bireylerin olduğu bir çevrede büyümesi çocuk üstünde bir etki bırakmaktadır (Demirel ve Şahinel, 2006). Çocuğun geleceğinde çok hassas bir yerde bulunan okuma becerisinin kazandırılması ve alışkanlık haline getirilmesi planlı ve devamlı olarak yapılmalı ve sağlam temellere oturtulmalıdır (Ünalın, 2017).

Ebeveynler ve öğretmenler öğrencilere okuma sevgisi ve alışkanlığı kazandırabilmek için özel bir çaba göstermelidir. Özellikle küçük yaşlardaki öğrenciler kitap seçimi yaparken yönlendirilmelidir. Bir çocuğun seçtiği kitabı okuyamaması veya okumasına rağmen anlayamaması olumsuz bir etki yaratabilir. Bu durumu önlemek için çocuklara başlangıçta basit, ilgi çekici, görsellerle desteklenmiş kitaplar sunulmalı, okuma seviyesi ilerledikçe düzeyine uygun kitapları seçmesi sağlanmalıdır (Johnson, 2017). Öğrencilerin okumaya ilgi duyması için okumaya yönelik olumlu bir motivasyon geliştirmesi gerekmektedir. İçsel ve dışsal motivasyon olarak iki ayrı bölümde ele alınan okuma motivasyonu çocuğu okumak için harekete geçirir. İçsel olarak motive olan çocuk ilgi, istek ve özel gayreti doğrultusunda okurken dışsal olarak motive olan çocuk fark edilmek, beğenilmek, tanınmak, ödül almak gibi dış faktörlerin etkisiyle okumaktadır (Baştuğ, Hiğde, Çam, Örs ve Efe, 2019). Sonuçta okuma alışkanlığının oluşması için kişilerin bir etkinliğe yönelmesine yardımcı olan motivasyon, öğrencileri okumaya yönlendirmekte ve daha iyi birer okuyucu olmalarında etkili olmaktadır. Öğrenciler ilgi duydukları alanda okumaya meyilli olabilmekte ve okuma alışkanlığı edinimlerini mümkün kılmaktadır (Akyol ve Yıldız, 2011). Okuma alışkanlığı olan bir çocuğun okul dışında kendi isteği ile kendi seçtiği metinleri okuması beklenmektedir. Okumanın beklenen faydayı göstermesi için öğrencinin okumaya ilgi duyması ve okuduğunu anlaması gerekmektedir. Okuma sıklığının artması öğrenciyi bir çok açıdan başarıya götürebilir. Stanovich (1986), okuma sıklığının artması ile okuma başarısının da dairesel olarak arttığını belirtmektedir. Öğrencilerde okuma sıklığı arttıkça okumaya karşı olumlu eğilim oluşmaktadır.

Türkiye’de öğrencilerin eleştirel okuma alanında sorunları olduğu bilinmektedir. Eleştirel okumayı sağlamak için öğrencilere üst basamaklara ait bilişsel yetilerin kazandırılması gerekmektedir (Aşılıoğlu, 2008). Eleştirel okumanın sağlanabilmesi için ilk önce okuyucudan okumaya ait zihinsel işlevlerde başarılı olması beklenmektedir. Buna dayanarak okuyucu, okuduğu metnin temel bilgilerini, gündemine ait bilgilerini, anahtar soru ve kelimelerini, kavram ve çıkarımlarını, varsayımlarını ve özetle bakış açısını açıkça ifade edebilmelidir (Paul ve Elder, 2013). Okuduğu metinlerden anlam çıkarabilen öğrenciler geçmiş bilgileri ile yeni edindikleri bilgileri daha iyi sentezleyebilecektir. Eleştirel okumada okur, metinde sunulan bilginin geçerliliği ve güvenilirliğini sorgular; çıkarımlarda bulunur, olaylar ve fikirler arasındaki farkları tanımlamaya çalışır. Okur, yazarın niyetini, konuya bakışını ve işleyişini çözümler. Bilgilerin doğruluğu için yazarın sunduğu kanıtlar, yazısını temellendirmede nesnellığı üzerinde düşünür. Bu açıdan eleştirel okuma okurun yazarla diyalog halinde olduğu aktif bir süreçtir (Karatay, 2011). Eleştirel okuma sürecinde öğrenci daha aktif bir şekilde rol alır.

Öğrencilerde okuma alışkanlığı kazandırarak bunu bir beceri haline getirmek, öğrenciyi okuma sevgisi kazandırmak okulların en önemli ve en başta gelen görevidir. Öğrencilerde okuma sıklığını artırarak alışkanlık haline dönüşmesini sağlamak ve okuma becerilerini geliştirmek ilkökul seviyesinde

gerçekleşmesi beklenen bir hedefdir. İlkokul düzeyinde öğrencilerde okuma alışkanlığı kazandırarak onların okumaya ait becerilerini geliştirmiş ve anlayan, düşünen, tartışan, eleştiren, önceden kazandıkları bilgileri ile okudukları metinler arasında ilişki kurarak özgün anlamlara erişen okuyucular olması hedeflenmektedir (Çiftçi ve Temizyürek, 2008:111). Özgün anlamlara erişen öğrenci okuma eylemine karşı pozitif bir tutum geliştirecektir. Öğrencinin okuma eylemini bazı değişkenler etkileyebilmektedir. Dökmen, (1994: 38) okuma etkinliklerinin farklı faktörlerden etkilendiğini belirtmektedir. Okuma ilgi ve becerisinin yanısıra okuma alışkanlığı okuyucuya ait etkenler, kitabın ulaşılabilirliği ve niteliği de kitap ile ilgili etkenlerdir. Okuma sıklığı aratarak bunu alışkanlığa dönüştürenler güzel ve etkili zaman geçirir yanısıra da öğrencinin okul başarısını okuma sıklığı arttıkça artmaktadır. Böylece çocuğun okumaya yönelik motive etmektedir. Bu süreç ile okuma sayısı artacak ve alışkanlığa dönüşecektir (Savaş, 2006: 145). Öğrenci, kendi talebi doğrultusunda okul haricindeki zamanlarda farklı yayın ve kitapları okuyorsa bu öğrencinin kendi kişisel eğiliminden kaynaklandığını göstermektedir ki beklenen durum da budur. Okuma sıklığının artmasında çocuğun içinde bulunduğu çevre, kişilik özellikleri, ulusal politikalar, kitaplar gibi farklı pek çok etken süreci etkilemektedir (Akyol ve Yıldız, 2018). Öğrencinin okuma alışkanlığı edinerek, okumaya karşı olumlu tutum kazanması ve bu doğrultuda eleştirel okuma aşamasına ulaşarak kendisine yeni bilgiler kazandırması önemlidir. Bu açıdan çalışmada “İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuma sıklığı ile eleştirel okuma becerileri arasında çeşitli değişkenler açısından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı ilkökul 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin okuma sıklığı ile eleştirel okuma beceri düzeylerini cinsiyet, kardeş sayısı, ailenin eğitim düzeyi, anne – babanın iş durumu değişkenlerine göre incelemek ve öğrencilerin okuma sıklığı ile eleştirel okuma becerileri arasında ilişki olup olmadığını tespit etmektir. Bu kapsamda;

- İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuma sıklığı ile eleştirel okuma becerileri cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?
- İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuma sıklığı ile eleştirel okuma becerileri kardeş sayısına göre farklılaşmakta mıdır?
- İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuma sıklığı ile eleştirel okuma becerileri ailenin eğitim düzeyine göre farklılaşmakta mıdır?
- İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuma sıklığı ile eleştirel okuma becerileri anne – babanın iş durumuna göre farklılaşmakta mıdır?
- İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuma sıklığı ile eleştirel okuma becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki var mıdır? Sorularına cevap aranmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuma sıklıkları ile eleştirel okuma becerileri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan bu çalışma nicel araştırma yöntemiyle ve tarama modelinde gerçekleştirilmiştir.

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu Giresun il merkezindeki devlet okullarının 4. sınıflarında öğrenim gören 448 öğrenci oluşturmakta olup Tablo 1’de kişisel bilgiler formundan elde edilen araştırma grubuna ait tanımlayıcı bilgilerin frekans ve yüzdeleri gösterilmiştir. Çalışma da amaçlı örnekleme kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme de derinlemesine araştırma yapabilmek amacıyla çalışmanın amacı bağlamında bilgi açısından fayda sağlamaktadır (Büyüköztürk, 2018).

Tablo 1. Araştırma grubuna ait tanımlayıcı bilgiler

Değişken	Düzye	Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kız	220	49.1
	Erkek	228	50.9
Kardeş Sayısı	0	70	15.6
	1	95	21.2
	2	157	35.0
	3 ve üstü	126	28.1
Annenin Eğitim Düzeyi	Okur yazar değil	22	4.9
	İlkokul Mezunu	100	22.3
	Ortaokul Mezunu	103	23.0
	Lise Mezunu	126	28.1
Babanın Eğitim Düzeyi	Okur yazar değil	18	4.0
	İlkokul Mezunu	82	18.3
	Ortaokul Mezunu	88	19.6
	Lise Mezunu	124	27.7
Annenin İş Durumu	Üniversite Mezunu	97	21.7
	Çalışıyor	161	35.9
Babanın İş Durumu	Çalışmıyor	287	64.1
	Çalışıyor	407	90.8
	Çalışmıyor	41	9.2

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak “Kişisel Bilgiler Formu”, Karadeniz (2014)’in geçerlilik ve güvenilirliğini yaptığı “Eleştirel Okuma Özyeterlilik Algısı Ölçeği” ile Yıldız (2010)’ın geçerlilik ve güvenilirliğini yaptığı “Kişisel Eğilimden Kaynaklanan Okuma Miktarı Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçekler kullanılmadan önce gerekli izinler alınmıştır. Kişisel bilgiler formundan cinsiyet, kardeş sayısı, anne ve babanın eğitim düzeyi ile çalışıp çalışmadığına dair veriler elde edilmiş, yüzde ve frekans tabloları oluşturulmuş, sonuçlar Tablo 1’de sunulmuştur. Karadeniz (2014), Eleştirel Okuma Özyeterlilik Algısı ölçeğinin güvenilirliğini .937 olarak bulmuş, araştırmacı tarafından da .920 olarak hesaplanmıştır. Yıldız (2010), Kişisel Eğilimden Kaynaklanan Okuma Miktarı ölçeğinin güvenilirliğini .86 olarak bulmuş, araştırmacı .74 olarak hesaplamış ve elde edilen verilere göre ölçeklerin kullanımı uzman görüşleri de alınarak uygun görülmüş ve çalışmada kullanılmıştır.

Eleştirel Okuma Özyeterlilik Algısı ölçeği beşli likert tipi şeklinde derecelendirilmiş ve toplam 33 maddeden oluşmuştur. 8’i olumsuz olan maddeler ters puanlama ile değerlendirilmiştir. Ölçeğin güvenilirlik çalışması için iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. 579 öğrenciden alınan veriler sonucunda iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alpha) ,937 olarak bulunmuştur. Bu değer oldukça iyi olarak değerlendirilebilir. “Okuduğum metinden hareketle yazarın bakış açısını sorgulayabilirim.”, “Temel düşünceleri destekleyen yardımcı düşüncelerin doğruluğunu tartışabilirim.” gibi maddeler yer almaktadır.

Kişisel Eğilimden Kaynaklanan Okuma Miktarı ölçeği 7 maddeden oluşmakta olup 4’lü likert olarak derecelendirilmiştir. DFA sonucunda Ki-kare uyum indeksinin ($2 \chi = 457.77$, $p = .000$, $df = 182$, $\chi df 2 = 2.51$) anlamlı olduğu görülmektedir. Ölçekte Eğlendirici kitaplar okurum. (fıkra, mizah vb.), Bir oyuncağın nasıl yapıldığını ya da bir oyunun nasıl oynandığını anlatan açıklamalar, ilan ve broşür gibi yayınlar okurum.” Gibi maddeler yer almaktadır.

Verilerin Analizi

Öğrencilerin anne – baba eğitim durumlarına göre onların sıklık puanları ve ölçek puanları arasında fark olup olmadığı tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile test edilmiştir. Üniversite mezunu olan annelerin çocuklarının ölçek puanları ile ilkökul mezunu, ortaokul mezunu ve okuryazar olmayan annelerin çocuklarının ölçek puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığına Tukey testi ile bakılmıştır. Okuma sıklığı ile eleştirel okuma becerisi arasındaki ilişkiyi değerlendirmek için pearson moment çarpım korelasyon katsayısından yararlanılmıştır.

İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin cinsiyetleri ve anne, babanın çalışıp çalışmaması arasında, okuma sıklıkları ile eleştirel okuma becerileri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan bu çalışma nicel araştırma yöntemiyle ve tarama modelinde gerçekleştirilmiş ve verilerin analizi için SPSS paket programı kullanılmıştır. Bulgular anlamlılık düzeylerine göre yorumlanmıştır. Genel tarama modeli türlerinden, ilişkisel tarama modeli; iki ya da daha fazla sayıdaki değişken arasında, birlikte değişim varlığı ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan bir araştırma modelidir (Karasar, 2005).

BULGULAR

Araştırmanın amacı ilkök 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin okuma sıklığı ile eleştirel okuma beceri düzeylerini cinsiyet, kardeş sayısı, ailenin eğitim düzeyi, anne – babanın iş durumu değişkenlerine göre incelemek ve öğrencilerin okuma sıklığı ile eleştirel okuma becerileri arasında ilişki olup olmadığını tespit etmektir. Bu bölümde, yapılan analizler neticesinde elde edilen bulgulara yer verilmiş ve bulgular yorumlanmıştır.

Tablo 2. Araştırma grubuna ait eleştirel okuma özyeterlilik algısı ve kişisel eğilimden kaynaklanan okuma miktarı ölçekleri puan ortalamaları

Ölçekler	n	\bar{X}	Ss
Eleştirel Okuma Özyeterlilik Algısı Ölçeği	448	3.38	0.69
Kişisel Eğilimden Kaynaklanan Okuma Miktarı Ölçeği	448	2.45	0.70

Tablo 2 incelendiğinde, ilkök 4. sınıf öğrencilerinin Eleştirel Okuma Özyeterlilik Algısı (\bar{X} =3.38) ve Kişisel Eğilimden Kaynaklanan Okuma Miktarı (\bar{X} =2.45) ölçeklerinden aldıkları puan ortalamalarına Tablo 2’ye bakıldığında her iki ölçekten elde edilen puan ortalamalarının yüksek olduğu görülmektedir. Cinsiyete ilişkin sonuçlar ise aşağıda Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Araştırma grubunun cinsiyete göre okuma sıklığı ve eleştirel okuma ölçeği puanları ortalamalarına ilişkin bağımsız gruplar t-testi

Cinsiyet		n	\bar{X}	Ss	Sd	t	p
Okuma Sıklığı	Kız	220	2.484	0.667	446	0.873	0.383*
	Erkek	228	2.426	0.735			
Eleştirel Okuma	Kız	220	3.407	0.665	446	0.766	0.444*
	Erkek	228	3.357	0.714			

* $p < 0.05$

Tablo 3’e bakıldığında, cinsiyete göre okuma sıklığı ve eleştirel okuma puanlarının ortalamalarına ilişkin bağımsız gruplar t testi sonucunu göstermektedir. Kız ve erkek öğrencilerin okuma sıklığı ortalama puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilmemiştir ($t(446) = .873$, $p = .383$, $p > .05$). Kız öğrenciler ($\bar{X} = 2.484$, $ss = .667$) ile erkek öğrencilerin ($\bar{X} = 2.426$, $ss = .735$) okuma sıklık düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Kız ve erkek öğrencilerin eleştirel okuma puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilmemiştir ($t(446) = .766$, $p = .444$, $p > .05$). Kız öğrencilerin ($\bar{X} = 3.407$, $ss = .665$) ile erkek öğrencilerin ($\bar{X} = 3.357$, $ss = .714$) eleştirel düşünme becerisi arasında fark yoktur.

Tablo 4. Çalışma grubunun kardeş sayısına göre okuma sıklığı ve eleştirel okuma ölçeği puan sonuçları

	Kardeş Sayısı	n	\bar{X}	Ss
Okuma Sıklığı	0	70	2.474	.792
	1	95	2.436	.721
	2	157	2.486	.697
	3 ve üstü	126	2.419	.647
	Toplam	448	2.455	.761
	Kardeş Sayısı	n	\bar{X}	Ss
Eleştirel Okuma	0	70	3.546	.761
	1	95	3.280	.664
	2	157	3.454	.720
	3 ve üstü	126	3.276	.607
	Toplam	448	3.381	.691

Tablo 4'e göre, çalışma grubunun kardeş sayısına göre okuma sıklığı ve eleştirel okuma puan ortalamalarını göstermektedir. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuma sıklığı puanlarının birbirlerine çok yakın olduğu görülmektedir. Kardeş sayısına göre okuma sıklığı puan ortalamaları istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermemektedir. Ancak kardeş sayısına göre eleştirel okuma puan ortalamaları yakın olmakla birlikte kardeşi olmayan öğrencilerin puan ortalamaları 3 ve üstünde kardeşe sahip olan öğrencilerin ortalamalarından daha yüksektir.

Tablo 5. Çalışma grubunun ailenin eğitim düzeyine göre okuma sıklığı ve eleştirel okuma ölçeği puan sonuçları

	Anne Eğitim Düzeyi	n	\bar{X}	Ss
Okuma Sıklığı	Okuryazar değil	22	2,266	0,459
	İlkokul mezunu	100	2,310	0,601
	Ortaokul mezunu	103	2,282	0,653
	Lise mezunu	126	2,590	0,787
	Üniversite mezunu	97	2,654	0,702
	Toplam	448	2,455	0,702
	Anne Eğitim Düzeyi	n	\bar{X}	Ss
Eleştirel Okuma	Okuryazar değil	22	2,974	0,458
	İlkokul mezunu	100	3,261	0,520
	Ortaokul mezunu	103	3,263	0,689
	Lise mezunu	126	3,494	0,796
	Üniversite mezunu	97	3,577	0,666
	Toplam	448	3,381	0,690

Tablo 5 incelendiğinde, anne eğitim durumuna göre sıklık puanları ile ölçek puanlarına ilişkin betimleyici istatistiklerini göstermektedir. Sıklık puan ortalaması en yüksek olan eğitim düzeyi üniversite mezunu ($\bar{X}=2.654$) annelere aittir. En düşük ortalamaya sahip ise eğitim durumu okur yazar olmayan annelere ($\bar{X}=2.266$) aittir. Sıklık puanları için eğitim durumu yükseldikçe ortalamalar da yükselmektedir. Aynı şekilde ölçek puan ortalaması en yüksek olan eğitim düzeyi üniversite mezunu olan anneler ($\bar{X}=3.381$), en düşük olan da okur yazar olmayan anneler ($\bar{X}=2.974$) aittir. Ayrıca bu tabloda puanların ortalamadan dağılımını gösteren standart sapma, her bir puana ilişkin minimum ve maksimum değerleri ile %95 güven aralığını göstermektedir. %95 güven aralığı evren ortalamasının minimum ve maksimum değerlerini göstermektedir. Buna göre sıklık

puanı için üniversite mezunu annelere ilişkin evren ortalaması %95 olasılıkla 2.389'dan küçük 2.520'den büyük değildir.

Tablo 6. Anne eğitim durumlarına göre sıklık puanları ve ölçek puanları ANOVA tablosu

Ölçek		Kareler Toplamı	sd	Ortalamanın Karesi	F	p	A.Fark (Tukey)
Okuma Sıklığı	Gruplar Arası	12,085	4	3,021	6,422	,000	5 ile 1,2,3
	Grup İçi	208,414	443	0,47			4 ile 1,2,3
	Toplam	220,498	447				
Eleştirel Okuma	Gruplar Arası	11,832	4	2,958	6,511	,000	5 ile 1,2,3
	Grup İçi	201,248	443	0,454			4 ile 1
	Toplam	213,079	447				

1- Okur yazar değil, 2- İlkokul, 3-Ortaokul, 4-Lise, 5- Üniversite mezunu

Tablo 6'da öğrencilerin anne eğitim durumlarına göre onların sıklık puanları ve ölçek puanları arasında fark olup olmadığına yönelik bulgular ANOVA ile gösterilmiştir. Öğrencilerin anne eğitim durumlarına göre sıklık puanları arasında ($F(4,443)=6.442$, $p=.000$, $p<.001$) ve ölçek puanları arasında ($F(4,443)=6.511$, $p=.000$, $p<.001$) istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilmiştir. Hangi gruplar arasında fark olup olmadığı çoklu karşılaştırma yöntemleri (post-hoc) ile incelenmiş ve en çok kullanılan yöntemlerden biri olan Tukey testi ile analiz edilmiştir.

Sıklık ortalama puanına ilişkin anne eğitim düzeyi grupları arasında Tukey testi sonucuna göre üniversite mezunu annelerin çocuklarının sıklık ortalama puanları ile okuryazar olmayan, ilkököl ve ortaokul mezunu olan annelerin çocuklarının sıklık ortalama puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilmiştir ($p<.05$) ve elde edilen bu fark üniversite mezunu olan annelerin çocukları lehinedir. Yani annesi üniversite mezunu olan çocukların okuma sıklığı, okuryazar olmayan, ilkököl ve ortaokul mezunu olan annelerin çocuklarının okuma sıklığından daha yüksektir. Ancak okuma sıklığı bakımından üniversite ve lise mezunu annelerin çocukları arasında fark yoktur ($p>.05$). Lise mezunu annelerin çocuklarının sıklık ortalama puanları ile okuryazar olmayan, ilkököl ve ortaokul mezunu olan annelerin çocuklarının sıklık ortalama puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilmiştir ($p<.05$) ve elde edilen bu fark lise mezunu olan annelerin çocukları lehinedir. Yani annesi lise mezunu olan çocukların okuma sıklığı, okuryazar olmayan, ilkököl ve ortaokul mezunu olan annelerin çocuklarının okuma sıklığından daha yüksektir. Okuryazar olmayan, ortaokul ve ilkököl mezunu annelerin çocuklarının okuma sıklık puanları arasında anlamlı fark yoktur ($p>.05$).

Eleştirel okuma puanlarına ilişkin aile eğitim düzeyi grupları arasında Tukey testi sonucuna göre eğitim durumu üniversite mezunu olan annelerin çocuklarının eleştirel okuma puanları ile ilkököl mezunu, ortaokul mezunu ve okuryazar olmayan annelerin çocuklarının eleştirel okuma puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilmiştir ($p<.05$) ve elde edilen bu fark eğitim durumu üniversite mezunu olan annelerin çocukları lehinedir. Yani üniversite mezunu annelerin çocuklarının eleştirel düşünme becerisi, ilkököl mezunu, ortaokul mezunu ve okuryazar olmayan annelerin çocuklarının eleştirel düşünme becerisinden daha yüksektir. Ancak üniversite mezunu olan annelerin çocuklarının eleştirel okuma puan ortalaması ile lise mezunu olan annelerin çocuklarının eleştirel okuma puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur. Bu iki gruptaki öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri benzerdir. Lise mezunu olan annelerin çocuklarının ölçek puanları ile okuryazar olmayan annelerin çocuklarının eleştirel okuma puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilmiştir ($p<.05$) ve elde edilen bu fark lise mezunu olan annelerin çocukları lehinedir. Lise mezunu çocuklarının eleştirel düşünme becerisi, okuryazar olmayan annelerin çocuklarının eleştirel düşünme becerisinden daha yüksektir. Ancak lise mezunu annelerin çocuklarının eleştirel okuma puan ortalaması ile ilkököl ve ortaokul mezunu annelerin çocuklarının eleştirel okuma puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilmemiştir ($p>.05$). Ortaokul mezunu, ilkököl mezunu ve okuryazar olmayan annelerin çocuklarının ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilmemiştir. Yani bu üç gruptaki çocukların eleştirel düşünme becerisi aynıdır.

Son araştırma problemi için öğrencilerin okuma sıklığı ile eleştirel okuma becerileri arasındaki ilişki Pearson korelasyon katsayısı ile incelenmiş ve istatistiksel olarak anlamlı ilişki elde edilmiştir ($p=.000$, $p<.001$). Bu iki değişken arasında orta büyüklükte ($r=.615$) ve pozitif yönde bir ilişki vardır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

İlkokul 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin okuma sıklığı ile eleştirel okuma beceri düzeylerini bazı değişkenlere göre incelemek ve öğrencilerin okuma sıklığı ile eleştirel okuma becerileri arasında ilişki olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan bu çalışmada cinsiyete göre sıklık ortalama puanı ile ölçek puanı arasında kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark elde edilememiştir. Benzer araştırmalarda kız öğrencilerin eleştirel okuma beceri puanlarında yüksek sonuçlar elde edilse de istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmekle birlikte kız öğrenciler lehine anlamlı farkların elde edildiği araştırmalara da rastlanmıştır, sebebi olarak da kız öğrencilerin okudukları kitap sayısının erkek öğrencilere oranla daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca aradaki farkın öğrencilerin yaşı ilerledikçe ortaya çıktığı araştırmalarda gözlenmiştir (Gönen, Öncü ve Işıtan, 2004; Çam, 2006; Sadioğlu ve Bilgin, 2008; Arslan ve diğerleri, 2009; Başaran ve Ateş, 2009; İşeri, 2010; Karatay, 2010; Özmutlu ve arkadaşları, 2014; Akar ve arkadaşları, 2014; Taşkın ve Aygün, 2017; Karadedeli, 2018).

Anne eğitim durumuna göre sıklık puan ortalaması en yüksek olan eğitim düzeyi üniversite mezunu annelere aittir. En düşük ortalamaya sahip ise eğitim durumu okuryazar olmayan annelere aittir. Sıklık puanları için eğitim durumu yükseldikçe ortalamalar da yükselmektedir. Aynı şekilde ölçek puan ortalaması en yüksek olan eğitim düzeyi üniversite mezunu olan anneler, ölçek puan ortalaması en düşük olan da okuryazar olmayan annelere aittir. Sert (2010) okuduğunu anlama başarısında annenin eğitim durumunu etkili bulmuş, annenin eğitim seviyesi arttıkça öğrencilerin de başarılarının arttığını tespit etmiş, Özdemir (2017) de annenin eğitim seviyesinin artması ile eleştirel okuma özyeterliliği düzeyinin arttığını ortaya koymuştur. Bu çalışmanın sonucunu destekleyen araştırmalar olduğu gibi (Odabaş ve arkadaşları, 2008; Başaran ve Ateş, 2009; Güven ve Çam, 2013; Özmutlu ve diğerleri, 2014) anne eğitim durumunun sonucu etkilemediği araştırmalara da alanyazında rastlanmıştır (Sadioğlu ve Bilgin, 2008; Gündüz, 2015; Taşkın ve Aygün, 2017). Ancak annenin eğitim durumu ile okuma sıklığı da araştırılabilir ve bu ilişkinin yapılan çalışmalara etkisi olup olmadığı incelenebilir.

Fleming ve Weber (1980), ilkokul derslerinde geliştirilecek materyallerle eleştirel okumanın; eleştirel okuma becerisini geliştirmekle de okuma başarısının geliştirilebileceğini söylemektedir. Overton (1993), çalışmasında dördüncü sınıf düzeyi öğrencilerinin okuma becerilerinin, eleştirel okuma becerileri gelişimine olumlu katkıları olduğunu ifade etmektedir.

Bu araştırmada öğrencilerin ölçek puanları ile sıklık puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki elde edilmiş ve bu iki değişken arasında orta büyüklükte ve pozitif yönde bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Akar, Başaran ve Kara (2016)'nın yapmış oldukları çalışmada öğrencilerin okudukları kitapların sayısı arttığında eleştirel okuma seviyelerinin arttığını vurgulamışlardır. Bu araştırmanın sonuçlarını ilgili alanyazındaki bulgular da destekler niteliktedir (Orhan, 2007; Özmutlu ve arkadaşları, 2014).

Eğitimciler, eleştirel okuma becerisi ile okuma çalışmalarını birlikte yürütmeli, okuma becerisi kazanmaya başlayan öğrencilerin eleştirel okuma becerisini de geliştirecek özel seçilmiş metinlerle çalışmalara başlamalıdır. Kitap okuma alışkanlığı kazandırmanın yanında eleştirel okuma becerisini de kazandırmaya çalışmalıdır. Araştırma sonuçlarından yola çıkılarak veli ve öğretmenlere, öğrencilere olabildiğince kitap okutmalarını desteklemeleri ve öğrencilerin ekran izleme sürelerini azaltmalarını önerilebilir. Sınıf öğretmenleri ise derslerde eleştirel okuma becerileri rahatça geliştirebilir bundan yola çıkarak Türkçe dersleri sürecinde eleştirel okuma ile ilgili etkinlikler yapması önerilebilir.

KAYNAKLAR

- Akar, C., Başaran, M., ve Kara, M. (2016). İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Eleştirel Okuma Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 11/3, 1-14 http://www.turkishstudies.net/files/turkishstudies/906670231_1AkarC%C3%BCneyt-egt-1-14.pdf.
- Arslan, Y., Çelik, Z., ve Çelik, E. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 113-124 <https://dergipark.org.tr/download/article-file/114663>.
- Aşılıoğlu, B. (2008). Bilişsel Öğrenmeler İçin Eleştirel Okumanın Önemi ve Onu Geliştirme Yolları. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi* 10, 1-11 <http://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423939924.pdf>.
- Başaran, M., ve Seyit, A. (2009). İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Okumaya İlişkin Tutumlarının İncelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi* (29) 1, 73-92 <http://www.gefad.gazi.edu.tr/download/article-file/77091>.
- Büyüköztürk, Ş. (2008). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı İstatistik*. Araştırma Deseni Spss Uygulamaları ve Yorum. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Çam, B. (2006). *İlköğretim Öğrencilerinin Görsel Okuma Düzeyleri İle Okuduğunu Anlama, Eleştirel Okuma ve Türkçe Dersi Akademik Başarıları Arasındaki İlişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi.
- Çiftçi, Ö., ve Temizyürek, F. (2008). İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Becerilerinin Ölçülmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi Dergisi* 5, 109-129 <http://sbed.mku.edu.tr/article/view/1038000516>.
- Demirel, Ö., ve Şahinel, M. (2006). *Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri için Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Dökmen, Ü. (1994). *Okuma Becerisi, İlgisi ve Alışkanlığı Üzerine Psiko-Sosyal Bir Araştırma*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Gönen, M., Öncü, E. Ç., ve İşitan, S. (2004). İlköğretim 5., 6. ve 7. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıklarının İncelenmesi. *Mili Eğitim Dergisi*, 164 https://www.researchgate.net/publication/293823522_Gonen_M_Oncu_E_ve_Isitan_S_2004_Ilkogretim_5_6_ve_7_Sinif_Ogrencilerinin_Okuma_Aliskanliklerinin_Incelenmesi_Milli_Egitim_Dergisi_32_1647-34.
- Güven, M., ve Çam, A. B. (2013). Eleştirel Okuma ve Görsel Okuma Arasındaki İlişki. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi* 3 (6), 31- 45.
- Fleming, D. B. & Weber, L. J. (1980). Recognizing Point Of View: A Critical Reading Skill. *In The Social Studies. Social Education*, 44(2), p. 153-156.
- İşeri, K. (2010). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Okuma Tutumlarının İncelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 468-487 <https://arastirmax.com/en/publication/uluslararasi-insan-bilimleri-dergisi/7/2/ilkogretim-ikinci-kademe-ogrencilerinin-okuma-tutumlarinin-incelenmesi/arid/400136a1-5aaa-434e-853e-556eaddf3e59>.
- Johnson, A. P. (2017). *Okuma ve yazma öğretimi*. (A. Benzer Çev.) Ankara: Pegem A Akademi.
- Karadedeli, İ. (2018). *İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Eleştirel Okuma ve Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi: Uşak İli Örneği*. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. Uşak.
- Karadeniz, A. (2014). Eleştirel Okuma Özyeterlilik Algısı Ölçeğinin Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 113-140 <https://dergipark.org.tr/buefad/issue/3814/51170>.
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Karatay, H. (2010). *İlköğretim Öğrencilerinin Okuduğunu Kavrama İle İlgili Bilişsel Farkındalıkları*. Tübar, XXVII, 457- 475.
- Karatay, H. (2011). *Okuma Eğitimi Kuram ve Uygulama*. Ankara: Berikan Yayınevi.

- Odabaş, H., Odabaş, Z. Y., ve Polat, C. (2008). Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı: Ankara Üniversitesi Örneği. *Bilgi Dünyası* 9 (2), 431-465 <http://bd.org.tr/index.php/bd/article/view/330/335>.
- Orhan, Ö. (2007). *İlköğretim Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi Dersinde Eleştirel Okuma Tekniğinin Kullanımının Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Overton, J. C. (1993). An Investigation of The Effects of Thinking Skills Instruction on Academic Achievement and The Development of Critical and Creative Thinking Skills of Second, Fourth and Sixth Grade Students. Yayınlanmamış Doktora Tezi, The University of Alabama, Alabama.
- Özdemir, S. (2017). Ortaokul Öğrencilerinin Eleştirel Okuma Özyeterlilikleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 41-55 <https://dergipark.org.tr/download/article-file/395938>.
- Özmutlu, P., Gürler, İ., Kaymak, H., ve Demir, Ö. (2014). Ortaokul Öğrencilerinin Eleştirel Okuma Becerilerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Turkish Studies- International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 9/3, 1121-1133 http://www.turkishstudies.net/files/turkishstudies/593448977_67%C3%96ZMUTLU%20PINAR%20E-1121-1133.pdf.
- Paul, R., & Elder, L. (2013). *Kritik Düşünce- Yaşamınızın ve Öğrenmenizin Sorumluluğunu Üstlenmek İçin Araçlar*. (E. Aslan, G. Sart Çev.) Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık.
- Sadioğlu, Ö., ve Bilgin, A. (2008). İlköğretim Öğrencilerinin Eleştirel Okuma Becerileri İle Cinsiyet ve Anne Baba Eğitim Durumu Arasındaki İlişki. *İlköğretim Online* 7 (3), <http://ilkogretim-online.org.tr/index.php/io/article/view/1782>.
- Savaş, B. (2006). *Okuma Eğitimi ve Çocuklarda Dil Gelişimi*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Sert, A. (2010). *İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Becerilerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı.
- Stanovich, K. E. (1986). Matthew Effects in Reading: Some Consequences of Individual Differences in the Acquisition of Literacy. *Reading Research Quarterly*, 21, 360-407 https://rsrc.psychologytoday.com/files/u81/Stanovich_1986_.pdf.
- Taşkın, Ç. Ş., ve Aygün, H. E. (2017). İlkokul Öğrencilerinin Okuma Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *İlköğretim Online* C (16), S (3), 1120-1136 <http://ilkogretim-online.org.tr/index.php/io/article/view/2449/2086>.
- Ünalın, Ş. (2017). *Türkçe Öğretimi*. İstanbul: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Yıldız, M. (2010). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama, Okuma Motivasyonu ve Okuma Alışkanlıkları Arasındaki İlişki*. Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/okuma-motivasyonu-olcegi-toad.pdf>.
- Yıldız, M., ve Akyol, H. (2011). İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama, Okuma Motivasyonu ve Okuma Alışkanlıkları Arasındaki İlişki. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi* 31-3, 793-815 <http://gefad.gazi.edu.tr/article/view/5000078437/5000072658>.

The Relationship between Reading Frequency and Critical Reading Skills of 4th Grade Primary School Students

Cansu UYAR AYDIN^{1†}, Sevgi BALKAN²

¹ İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa Sınıf Öğretmenliği

² İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa Sınıf Öğretmenliği

Extended Abstract

Introduction: In order for reading to show the expected benefit, the student must be interested in reading and understand what he reads. Increasing the frequency of reading can lead the student to success in many ways. It is known that students in Turkey have problems in the field of critical reading. In order to ensure critical reading, students need to gain cognitive abilities belonging to the upper steps (Aşılıoğlu, 2008). In order to provide critical reading, first of all, the reader is expected to be successful in the mental functions of reading. It is the most important and foremost duty of the schools to make the reading habit in students a skill and to give the students a love of reading. Increasing the frequency of reading in students, making them become a habit and improving their reading skills is an expected goal at primary school level.

Many factors such as the environment, personality traits, national policies, and books affect the process in the increase of reading frequency (Akyol & Yıldız, 2018). It is important for the student to acquire a positive attitude towards reading by acquiring the habit of reading and to gain new knowledge by reaching the critical reading stage in this direction. In this respect, in the study, "Is there a statistically significant relationship between the reading frequency of primary school 4th grade students and their critical reading skills in terms of various variables?" The answer to the question has been sought.

The aim of this study is to examine the reading frequency and critical reading skill levels of primary school 4th grade students according to the variables of gender, number of siblings, education level of the family, and the employment status of the parents and to determine whether there is a relationship between the reading frequency of the students and their critical reading skills.

Method: This study, which was conducted to determine the relationship between the reading frequency of primary school 4th grade students and their critical reading skills, was carried out with the quantitative research method and scanning model. The study group consists of 448 students studying in the 4th grade of public schools in the city center of Giresun.

In the research, "Personal Information Form", "Critical Reading Self-Efficacy Perception Scale" validated and reliable by Karadeniz (2014), and "Reading Amount Based on Personal Tendency Scale" validated and reliable by Yıldız (2010) were used as data collection tools.

The Critical Reading Self-Efficacy Perception scale was graded as a five-point Likert type and consisted of a total of 33 items. Items with 8 negative scores were evaluated with reverse scoring. The Amount of Reading Resulting from Personal Tendency scale consists of 7 items and is graded as a 4-point Likert scale.

A one-way analysis of variance (ANOVA) was used to determine whether there was a difference between the frequency scores and scale scores of the students according to their parents' education levels. This study, which was conducted to determine the relationship between the gender of primary school 4th grade students and whether their parents work or not, between reading frequencies and critical reading skills, was carried out with the quantitative research method and survey model, and the SPSS package program was used for the analysis of the data. The findings were interpreted according to their significance level.

[†]Corresponding Author: Cansu Uyar Aydın, İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa, cansuuyaraydin@hotmail.com

Results: A statistically significant difference was found between the mean frequency scores of the children of university graduate mothers and the mean frequency scores of the children of illiterate, primary and secondary school graduates.

In other words, the reading frequency of children whose mothers are university graduates is higher than the reading frequency of children whose mothers are illiterate, primary and secondary school graduates. However, there is no difference between the children of university and high school graduate mothers in terms of reading frequency. A statistically significant difference was obtained between the mean frequency scores of the children of high school graduate mothers and the mean frequency scores of the children of illiterate, primary and secondary school graduates, and this difference is in favor of the children of high school graduate mothers. There is no significant difference between the reading frequency scores of children whose mothers are illiterate, secondary and primary school graduates.

According to the results of the Tuckey test, a statistically significant difference was found between the critical reading scores of the children of mothers with a university degree and the critical reading scores of the children of primary school graduates, secondary school graduates and illiterate mothers among the family education level groups regarding critical reading scores. The situation is in favor of the children of mothers who are university graduates. However, there is no statistically significant difference between the critical reading mean score of the children whose mothers are university graduates and the critical reading scores of the children whose mothers are high school graduates. A statistically significant difference was found between the scale scores of the children of mothers who were high school graduates and the mean scores of critical reading of the children of illiterate mothers, and this difference was in favor of the children of mothers who graduated from high school. The critical thinking skills of the children in the other three groups are the same.

For the last research problem, the relationship between students' reading frequency and critical reading skills was examined with the Pearson correlation coefficient and a statistically significant relationship was obtained.

Conclusion: In this study, a statistically significant relationship was obtained between the scale scores of the students and the mean frequency score, and it was revealed that there was a medium-sized and positive relationship between these two variables. In their study, Akar, Başaran, and Kara (2016) emphasized that when the number of books read by students increase, their critical reading levels increase. The findings of the relevant literature also support the results of this research (Orhan, 2007; Özmutlu et al., 2014).

Educators should carry out critical reading skills and reading studies together, and should start working with specially selected texts that will improve the critical reading skills of students who have started to gain reading skills. In addition to gaining the habit of reading books, he should also try to gain critical reading skills. Based on the results of the research, it can be suggested to parents and teachers to encourage students to read books as much as possible and to reduce students' screen time. Classroom teachers, on the other hand, can easily develop critical reading skills in lessons, and based on this, it can be suggested that they do activities related to critical reading during Turkish lessons.

Keywords: Critical reading skill, Reading frequency, Primary school, 4th Grade student